

**Pozmeňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa Mihála
k návrhu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Richarda Rašiho na vydanie
zákona, ktorým sa mení a doplňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o
zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poistovníctve a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č.
581/2004 Z. z. o zdravotných poistovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o
zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**
(tlač 28)

1. V čl. I sa vkladá nový bod 1., ktorý znie:

„1. V § 19 ods. 1 v druhej vete sa slová „Ročné zúčtovanie poistného zdravotná poistovňa nemusí vykonať za poistenca,“ nahradzajú slovami „Ročné zúčtovanie poistného zdravotná poistovňa nemusí vykonať za poistenca, ktorý o to nepožiadal do 31. mája kalendárneho roka nasledujúceho po roku, za ktorý sa ročné zúčtovanie poistného vykonáva a.“.

Doterajšie body 1. až 15. sa označujú ako body 2. až 16.

Odôvodnenie:

Súčasné znenie zákona o zdravotnom poistení v § 19 ods. 8 hovorí, že ak je výsledkom ročného zúčtovania poistného preplatok, zdravotná poistovňa zašle písomné oznámenie o výsledku ročného zúčtovania poistného platiteľom poistného. Na základe § 22 ods. 1 písm. e) tohto zákona má poistenec právo na vrátenie preplatku na základe ročného zúčtovania poistného. Znenie § 19 sice hovorí, že zdravotná poistovňa je povinná vykonať ročné zúčtovanie poistného za predchádzajúci kalendárny rok za svojho poistenca, a ak mal zamestnávateľa, aj za tohto zamestnávateľa, no aj z tohto ustanovenia existujú výnimky, kedy zdravotná poistovňa nie je povinná vykonať ročné zúčtovanie poistného a to aj v prípadoch, kedy by poistencovi vznikol nárok na vrátenie preplatku. Z vyššie uvedeného ustanovenia však vyplýva, že poistenec má nárok na vrátenie preplatku až po tom, ako bolo vykonané ročné zúčtovanie a to až na jeho základe.

Novelou zákona o zdravotnom poistení č. 133/2011 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. mája 2011 sa stanovila povinnosť zdravotným poistovniám vykonávať ročné zúčtovanie poistného za poistencov. Pred účinnosťou tejto novely, si osoby uvedené v § 19 ods. 1 písm. a) až e) mohli požiadať o vykonanie ročného zúčtovania, ak predpokladali, že budú mať nárok na vrátenie preplatku. Podľa nového systému však poistovne nie sú povinné podľa § 19 druhej vety vykonávať tieto ročné zúčtovania a to ani v prípadoch, kedy by poistenci mali nárok na vrátenie preplatku.

V praxi sa môžu vyskytnúť najmä tieto štyri prípady:

1. Zamestnanec, ktorý mal niekoľkých zamestnávateľov a jeho príjmy vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov presiahli trojnásobok priemernej mesačnej mzdy a nemal zároveň aj príjmy podľa § 10b ods. 1 písm. c) až e) zákona.

2. Zamestnanec, ktorý mal počas roka súbežne alebo postupne viac zamestnávateľov, u každého jednotlivo jeho príjmy nepresiahli ani v jednom kalendárnom mesiaci trojnásobok priemernej mesačnej mzdy, ale súčet jeho príjmov od všetkých jeho zamestnávateľov bol vyšší ako maximálny vymeriavací základ podľa § 13 ods. 9 písm. b) zákona a nemal zároveň aj príjmy podľa § 10b ods. 1 písm. c) až e) zákona.

3. Zamestnanec, ktorý mal niekoľkých zamestnávateľov a jeho príjmy vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov presiahli trojnásobok priemernej mesačnej mzdy a nemal zároveň aj príjmy podľa § 10b ods. 1 písm. c) až e) zákona a časť roka bol zdravotne poistený v cudzine, kde vykonával zárobkovú činnosť.

4. Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá v rozhodujúcom období uhrádzala preddavky na poistné vyššie ako minimálny preddavok na poistné podľa § 16 ods. 8 písm. b) zákona a jej vymeriavací základ podľa § 13 ods. 2 zákona nepresiahol úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. a) zákona a nemala zároveň príjmy zo zárobkovej činnosti podľa § 10b ods. 1 písm. c) až e) zákona.

Tieto prípady sú uvedené aj v § 4 ods. 2 vyhlášky č. 130/2012 Z. z. (o podrobnostiach o vykazovaní preddavkov na poistné na verejné zdravotné poistenie, o platení preddavkov na poistné na verejné zdravotné poistenie, preplatkov a nedoplatkov, o ročnom zúčtovaní poistného a povinnostach pri ročnom zúčtovaní poistného a o vzore ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie), kde sa uvádza, že „ročné zúčtovanie poistného sa môže vykonať ...“ za uvedené skupiny poistencov. Vyhláška však nemôže ustanovovať povinnosti zdravotnej poisťovne – povinnosti je možné ukladať len zákonom.

Preplatky však v celkovom meradle predstavujú zásadne vysoké sumy, ako napríklad uvádza Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vo svojej výročnej správe za rok 2010, suma preplatkov za rok 2009 bola 12,865 mil. eur (pre porovnanie nedoplatky za rok 2009 tvorili sumu 18,991 mil. eur) pri počte 3,497 mil. poistencov a v roku 2008 bola suma preplatkov 11,264 mil. eur (pre porovnanie nedoplatky za rok 2008 tvorili sumu 23,573 mil. eur). V zdravotnej poisťovni Dôvera, a.s. sa vo výročnej správe za rok 2009 uvádza suma preplatkov 1,718 mil. eur (nedoplatky tvorili sumu 5,930 mil. eur) pri 1,358 mil. poistencov. Z vyššie uvedených čísel vyplýva, že je potrebné problematike vracania preplatkov venovať náležitú pozornosť.

Ak zákon o zdravotnom poistení nebude ukladať zdravotnej poisťovni povinnosť vykonať ročné zúčtovanie poistného na základe žiadosti poistencu v prípadoch, kedy je to pre poistencu výhodné, nebudú tak mať poistenci možnosť získať to, čo im podľa zákona patrí – preplatky z ročného zúčtovania poistného.

2. V čl. I v bode 15. v § 38a sa vkladá nový odsek 6, ktorý znie:

„(6) Poistenec podľa § 19 ods. 1 druhej vety má právo podať žiadosť zdravotnej poistovni o vykonanie ročného zúčtovania poistného za rok 2011 do 31. augusta 2012.“.

Odôvodnenie:

Zavádzajú sa nové prechodné ustanovenie, podľa ktorého poistenci budú môcť v prípadoch podľa § 19 ods. 1 druhej vety požiadať zdravotnú poistovňu o vykonanie ročného zúčtovania poistného.

Meno a priezvisko

1. Jozef Mihal
2. Jozef Kollar
3. Richard Šulhý
4. Jozefa Hlásiková
5. Martin Poláčik
6. Daniel Kráľ
7. Libanir Gallo
8. Erika Jurinová
9. Ľuboš Kaník
10. Lucia NICHOLAEVOVÁ
11. Peter Oščeky
12. Martin Chren
13. Eva Horváthová
14. Gibalová M.
15. Mikuláš Huba
16. Jozef Viskupič

Podpis

